

LIJST VAN LOPENDE EN STARTENDE PROJECTEN EN SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN

INHOUD

1. LOPENDE EN STARTENDE PROJECTEN – EXTERNE FINANCIERING
2. LOPENDE EN STARTENDE PROJECTEN – INTERNE FINANCIERING
3. LOPENDE SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN

1. LOPENDE EN STARTENDE PROJECTEN – EXTERNE FINANCIERING

4D4Life – Distributed Dynamic Diversity Databases for Life

Looptijd: 01.05.2009 - 30.04.2012

Financiering: EU-FP7

Contactpersoon: Ward Appeltans

Projectwebsite: <http://www.4d4life.eu/>

Uitbouw van nieuwe infrastructuur voor de Catalogue of Life.

Recente activiteiten en producten:

- Algemene vergadering, 2 september 2010 in Brussel (parallel met de algemene vergadering van Species2000).
- Bijdrage van verschillende wereldlijsten aan de Catalogue of Life: Bryozoa, Isopoda, Asteroidea, Remipedia, Polychaeta, Bochusacea, Thermosbaenacea, Mystacocarida, Tantulocarida, Brachypoda en marine Oligochaeta.

AS-MADE – Assessment of Marine Debris on the Belgian Continental Shelf: occurrence and effects

Looptijd: juli 2009 - juni 2011

Financiering: Federaal Wetenschapsbeleid

Contactpersoon: Jan Mees

Website: <http://www.vliz.be/projects/as-made>

In consortium met INBO, VLIZ, UGENT-ECOTOX en PAK wordt het voorkomen en de effecten van marien debris en microplastics in het Belgische mariene milieu bestudeerd. VLIZ ontwikkelt een projectwebsite en stelt een databank op met alle beschikbare gegevens.

Recente activiteiten en producten:

- Website online: <http://www.vliz.be/projects/as-made>
- Logo
- Opstellen AS-MADE databank en integratie van relevante datasets

Databeheer NIOO

Looptijd: juli 2009 - juli 2010

Financiering: KNAW-NIOO

Contactpersoon VLIZ: Simon Claus

VLIZ ondersteunt de drie centra van NIOO (terrestrisch, zoetwater, estuarien en marien) met de implementatie van goed databeheer. Het project werd recent besproken op een meeting in het NIOZ (Texel), gezien de nakende fusie tussen het NIOO-CEME en NIOZ.

Projectwebsite: <http://data.nioo.knaw.nl>

CLAMER – Climate Change Impacts on the Marine Environment: Research Results and Public Perception

Looptijd: 01.04.2010 – 30.09.2011

Financiering: EC – FP 7

Contactpersoon VLIZ: Jan Seys

Het CLAMER project wordt gecoördineerd door het NIOZ (Texel, Nederland) en zal de kennis bundelen over de impact van de klimaatwijziging op Europese mariene ecosystemen en soorten, en over de publieke perceptie t.a.v. het probleem in de kustgebieden van de verschillende regionale zeeën.

Het VLIZ is WP-leader voor communicatie (organisatie van een groot symposium in Brussel met side-events in Europese mariene stations en aquaria; de aanmaak van een portaal/website, een film en een boek; contacten met de pers).

Projectwebsite: online sinds juli 2010. (www.clamer.eu)

Recente activiteiten en producten: kick-off meeting 15-16 maart 2010 te Brussel, project formeel gestart op 1 april 2010. Een logo werd ontworpen. Op 6-7 juli vond de eerste workshop plaats te Oostende met alle partners. Karen Rappé, aangeworven voor het project sinds september 2010, nam op 3-5 oktober deel aan een vergadering van EUAC in Kreta, om samenwerking te bepleiten met Europese aquaria.

EMBOS - Development and implementation of a pan-European Marine Biodiversity Observatory System

Looptijd: 4 jaar, startdatum nog niet bepaald

Status: accepted.

Financiering: EU COST Action

Contactpersoon: Ward Appeltans

Geplande activiteiten: data integration, analyses, workshops.

EMODNet - European Marine Observation and Data Network (Biologisch Lot)

Looptijd: 15 mei 2009-15 mei 2012

Financiering: EU-DG MARE

Contactpersoon VLIZ: Simon Claus, Francisco Hernandez

Het Europees netwerk voor Mariene Data en Observatie (EMODNET) wil een systeem ontwikkelen om mariene data beschikbaar te maken, ter ondersteuning van wetenschappers, beleidsmakers en andere eindgebruikers, binnen het kader van het nieuw Europees maritiem beleid. VLIZ ontwikkelt een online biologisch dataportaal en formuleert hierbij aanbevelingen voor een toekomstig operationeel systeem voor Europa. VLIZ is coördinator van dit project

Recente activiteiten en producten:

- De eerste versie van het prototype werd gelanceerd op 15/05/2010 (<http://bio.emodnet.eu>).
- De activiteiten van het eerste jaar werden voorgesteld aan de commissie en de EMODNET experten groep (MODEG) in Kopenhagen. Hierbij kreeg VLIZ formele felicitaties voor de activiteiten van het afgelopen jaar van DG MARE, EEA en de MODEG groep.
- Grote nieuwe biologische datacollecties werden opgeladen in de op het VLIZ gehoste EurOBIS databank om op te nemen in EMODNET (de biologische ICES data, IFREMER plankton monitoring data, biologische data van het PANGAEA wereld datacentrum).

EMODNet – European Marine Observation and Data Network (Chemisch Lot)

Looptijd: 15 mei 2009-15 mei 2012

Financiering: EU-DG MARE

Contactpersoon VLIZ: Klaas Deneudt

Het Europees netwerk voor Mariene Data en Observatie (EMODNET) wil een systeem ontwikkelen om mariene data beschikbaar te maken, ter ondersteuning van wetenschappers, beleidsmakers en eindgebruikers, binnen het kader van het nieuw Europees maritiem beleid. Een portaal voor chemische data wordt ontwikkeld. VLIZ is partner, de coordinator is Seadatanet.

Recente activiteiten en producten:

- Databijdrage van VLIZ monitoringgegevens nutriënten + Schelde gegevens pollutanten VMM voor het verwerken tot dataproducten.
- Deelname Data Products Expert Workshop (Venice, 20-21 September 2010)

EuroFleets – Towards an alliance of European research fleets

Looptijd : 1 september 2009 – 31 augustus 2013

Financiering: EC - FP 7

Contactpersoon VLIZ: Andre Cattrijsse

Het Eurofleets project, gecoördineerd door IFREMER (Frankrijk), brengt meer dan 20 wetenschappelijke instellingen samen om de eerste stappen te zetten naar een gecoördineerde Europese onderzoeksvloot en geassocieerde infrastructuur.

Het VLIZ zal binnen het project deelnemen aan een strategische visie op de Europese onderzoeksvloot en bijdragen tot het opstellen van een systeem om toegang te verkrijgen tot de onderzoeksschepen. Het VLIZ heeft tevens een coördinerende rol om aanbevelingen op te stellen met betrekking tot het ecologisch ontwerp van toekomstige Europese regionale onderzoeksschepen.

Projectwebsite: www.eurofleets.eu

Recente activiteiten en producten: De Eurofleets call voor scheepstijd, gelanceerd in december 2009 en met succes afgerond wordt volgend jaar herhaald. Op die eerste call waren een paar Belgische onderzoeksgroepen betrokken bij ingediende projecten. Of deze succesvol waren is nog niet gekend.

EuroMarine - Integration of European Marine Research Networks of Excellence

Looptijd: 2 jaar, startdatum nog niet bepaald

Status: accepted

Financiering: EU-FP7

Contactpersoon: Francisco Hernandez, Ward Appeltans

Dit project gecoördineerd door het Sven Lovén Centre for Marine Sciences (Zweden) zal een geïntegreerd platform voor mariene biodiversiteitsnetwerken in Europa uitbouwen. Het brengt de drie grote netwerken MarBEF, Marine Genomics Europe en Euroceans samen.

Geplande activiteiten: data integratie & ontwikkeling en onderhoud van de website.

FOCA – Ferries Observando Canales Australes

Looptijd: 01.04.2010 – 31.03.2011

Financiering: Vlaamse overheid, departement internationaal Vlaanderen

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescrauwaet

In de archipel ten zuidoosten van de Stille Oceaan (Chili-Patagonië) worden oceanografische parameters intensief en real-time gemonitord via vaste ferry-routes ('ships of opportunity'). De data worden vrij ('open source') ter beschikking gesteld van eindgebruikers ter ondersteuning van een meer duurzaam beheer van de kustwateren en als 'early warning system' voor toxische algenbloeien. Coördinator is Dr. Christopher Aiken, Coastal Station for Marine Research (Las Cruces) van de Universidad Católica de Chile.

VLIZ ondersteunt het project met datasystemen, databeheer en -opslag, het aanbieden van rekencapaciteit.

Projectwebsite: geen.

Recente activiteiten en producten: ondertekening van het contract door alle partners – financiering fase 1 is rond (€44.000, nagenoeg volledig te besteden in Chili).- Bezoek van het FOCA team aan InnovOcean site 14 mei 2010 en presentatie van het FOCA project

GLOSS - Sea Level Station Monitoring Facility

Looptijd: onbepaald

Financiering: verschillende bronnen, diverse contracten

Contactpersoon VLIZ: Francisco Hernandez

Projectwebsite: <http://www.ioc-sealevelmonitoring.org/>

Getijdemetingen van een 400-tal stations wereldwijd worden realtime gelezen, verwerkt, doorgestuurd en gearchiveerd. De data wordt gebruikt voor onderzoek van de getijden, zeeniveauperanderingen, tsunamimitigatie en performantiemonitoring. Een project in samenwerking met GLOSS en IOC.

Beheer en onderhoud van het datasysteem, de metadata en het realtime data archief.

Recente activiteiten en producten: De kaap van 400 stations werd overschreden in augustus. We lezen nu wereldwijd 431 getijde stations in.

IDO-Schelde – Indicatoren voor duurzame ontwikkeling voor het Schelde-estuarium

Looptijd: project afgerond (01.01.2009 – 30.08.2010)

Financiering: Vlaamse overheid, departement MOW, afdeling Maritieme Toegang

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescauwat

Opstellen van een set van duurzaamheidsindicatoren voor het opvolgen van trends en ontwikkelingen met betrekking tot beleidsrelevante thema's, en dit in het kader van de langetermijnvisie en het streefbeeld voor het Schelde-estuarium (Vlaanderen-Nederland).

VLIZ is opdrachtnemer, definieert een wetenschappelijk onderbouwde set indicatoren (fase 1) die gedragen wordt door wetenschappers en het beleidsniveau. Na databevraging (fase 2) worden de meta(data) verzameld en beschreven. Samenvattingen, indicatorfiches, technische beschrijvingen en de datasets worden ter beschikking gesteld via het Scheldemonitor-dataportaal (fase 3).

Projectwebsite: <http://www.scheldemonitor.org/indicatorenlijst.php>

Recente activiteiten en producten: publicatie van tweetalige (NL/ENG) fiches 'Indicator samengevat' voor alle indicatoren. Data, metadata, figuren, kaarten en andere projectresultaten via de website van de Scheldemonitor publiekgesteld.

INRAM - Geïntegreerde risicoanalyse en monitoring van micropolluenten in Belgische kustwateren

Looptijd: december 2006 - januari 2011

Financiering: Federaal wetenschapsbeleid

Contactpersoon: Annelies Goffin

Website: <http://www.vliz.be/projects/inram>

Geïntegreerde risicoanalyse en monitoring van micropolluenten in Belgische kustwateren. Opvolger van het Endis-Risks-project.

Recente activiteiten en producten:
Verdere data integratie

KNEU – Developing a Knowledge Network for EUropean expertise on biodiversity and ecosystem services to inform policy making and economic sectors

Status: in negotiatie

Looptijd: 3 jaar, startdatum nog niet bepaald

Financiering: EU-FP7

Contactpersoon VLIZ: Ward Appeltans

Dit project wordt gecoördineerd door het Helmholtz Centre for Environmental Research (Duitsland). The overall objective of the project is to develop a recommended design for a scientific biodiversity Network of Knowledge (NoK) to inform policy-makers, the policy - making process and other societal actors.

Geplande activiteiten: Project website and information system for external communication and internal Network of Knowledge (NoK) use.

MARBIGEN – Supporting research potential for MARine Biodiversity and GENomics in the Eastern Mediterranean

Status: in negotiatie

Looptijd: 3,5 jaar, startdatum nog niet bepaald

Financiering: EU-FP7
Contactpersoon VLIZ: Ward Appeltans

Dit project wordt gecoördineerd door het Institute of Marine Biology and Genetics (Kreta). The main objectives of this project are to exploit the full research potential of the Institute of Marine Biology and Genetics (IMBG) and to expand its capacities in such a way as to place it firmly at the forefront of international research on marine biodiversity and related disciplines (genetics, ecology and biotechnology).

Geplande activiteiten:

- Board of External Advisors (BEA): Jan Mees
- Training in marine biodiversity data management

MARES – Doctoral Programme on Marine Ecosystem Health and Conservation

Looptijd: 2010 – 2015

Financiering: EU-EACEA Erasmus Mundus

Contactpersoon: Jan Mees

Website: <http://www.mares-eu.org/>

The 'Doctoral Programme on Marine Ecosystem Health and Conservation – MARES ' is approved for funding within the framework of the Erasmus Mundus initiative. This ambitious doctoral programme is supported by a scientific network of 24 partners consisting of Universities, Research institutes, companies, NGO's, The Marine Biology section of UGent (dr. Tim Deprez & prof. dr. Magda Vincx) Ghent University (Belgium) is coordinating the network. The MARES programme focuses on six domains, all linked to the current threats on the marine ecosystem: (1) Future Oceans : temperature changes - hypoxia - acidification , (2) Understanding biodiversity effects on the functioning of marine ecosystems, (3) Biological invasions, (4) Natural Resources : overexploitation, fisheries and aquaculture , (5) Ocean noise pollution, (6) Habitat loss, urban development, coastal infrastructures and Marine Spatial Planning . The MARES doctoral programme defines a common foundation for all doctoral candidates: (1) study periods with at least two MARES partner institutions, (2) Co-tutelle , (3) training in transferable skills and in advanced research topics, (4) attendance at the Annual MARES Meetings, (5) attendance at two international scientific conferences (with poster or oral presentation) and (6) at least one publication accepted in a peer reviewed journal. The Erasmus Mundus programme provides 8-10 Ph.D. grants per year, and this for 5 years. As such at least 40 – 50 doctoral candidates will be trained in fields of Marine Ecosystem health and Conservation. Applications for doctoral candidates will be open from November 2010 onwards.

OMES - Onderzoek milieu-effecten Sigma plan

Looptijd: oktober 2009 – oktober 2010

Financiering: Waterwegen en Zeekanaal (WenZ) – Afdeling Zeeschelde

Contactpersoon: Annelies Goffin

Website: <http://www.vliz.be/projects/omes>

Onderzoek milieu-effecten Sigma plan. Website die een overzicht weergeeft van de staalnames in het Scheldebekken sinds 1995.

Recente activiteiten en producten:

- Nieuwe offerte ingediend voor 2011 in consortium met UA-ECOBIE, VUB-ANCH, VUB-HYDR, UGENT-PAE, ECOLAB, VLIZ, IMDC, VITO. Rol VLIZ: Databeheer en website
- Integratie maandelijkse monitoringgegevens in IMERS datasysteem

PEGASO – People for Ecosystem Based Governance in Assessing Sustainable Development of Ocean and Coast

Looptijd: 01.02.2010 - 30.01.2014

Financiering: EU-FP7

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescauwaet

PEGASO bouwt voort op bestaande capaciteiten voor de ontwikkeling van een nieuwe benadering in de ondersteuning van geïntegreerd beheer van kustgebieden (ICZM) in de mariene/maritieme gebieden van de Middellandse Zee en de Zwarte Zee, en dit volgens de richtlijnen van het ICZM Protocol voor de Middellandse Zee (Barcelona Conventie, Boekarest Conventie) en de EU Integrated Maritime Policy.

VLIZ is partner in het PEGASO consortium, werkt actief mee aan WP3 (in uitvoering brengen van 'Spatial Data Infrastructure' en de ontwikkeling van de projectwebsite en -portaal) en WP4 (indicatoren, scenario's en sociaaleconomische valuatie). Als 'data- en informatieco-ordinator' is VLIZ verantwoordelijk voor het verzekeren van een goede doorstroming van (meta)data en informatie tussen partners en eindgebruikers.

Projectwebsite: <http://www.pegasoproject.eu>

Recente activiteiten en producten:

- WP3 meeting 13-15 juli 2010, Sevilla, Spanje: WP3 demonstratie van Internet, Intranet en Spatial Data Infrastructure en afstemming met WP leaders (VLIZ presentatie)
- WP5 meeting 5-9 oktober 2010, Alexandria, Egypte: WP5 overleg en planning CASE-studies en afstemming met andere WP leaders en WP werkplan. (2xVLIZ presentatie)
- koppelen en ter beschikking stellen van de Coastal Wiki aan de PEGASO gemeenschap

PESI – Pan-European Species directories Infrastructure

Looptijd: 01.05.2008 - 30.04.2011

Financiering: EU-FP7

Contactpersoon VLIZ: Ward Appeltans

Projectwebsite: www.eu-nomen.eu/pesi

Een Pan-Europese infrastructuur voor soorten registers

Recente activiteiten en producten:

- 7 september 2010, Parijs: Meeting met EEA en EU Topic Centre on Biodiversity ivm standardisatie van soortnamen in Europa (name validation tools and webservices, persistente ID's) en biodiversiteitsmetadata in INSPIRE.
- Een nieuwe versie van de databank is online. Nieuw is de integratie (merging) van taxa in ERMS en Fauna Europaea, verspreidingsgegevens, Global Unique Identifiers (GUID's), en een link met Biodiversity Heritage Library

Planeet Zee – E-learning project voor secundair onderwijs

Looptijd: 2007-....

Financiering: EWI-Actieplan Wetenschap en Innovatie

Contactpersoon: Evy Copejans

Projectwebsite: www.planeetzee.org

Project ontwikkeld in 2007 met externe financiering van EWI en i.s.m. DAB Vloot, SHE Consultancy, Studio Bal Gehakt en vele wetenschappers. Sindsdien jaarlijks als wedstrijd naar Vlaamse scholen georganiseerd en uitmondend in één week durende voorjaarsexpeditie op de Noordzee met winnende klas. Dit jaar wordt de 4de editie georganiseerd.

SeaDataNet project

Looptijd: april 2006 – maart 2012

Financiering: EU- FP6

Contactpersoon VLIZ: Francisco Hernandez, Klaas Deneudt

Projectwebsite: www.seadatanet.org

SeaDataNet is een EU-FP6 project dat zich richt op het beheer en de verdere ontwikkeling van een Pan-Europese infrastructuur voor beheer, indexing en verlenen van toegang tot oceaan en mariene datasets en dataproducten, vergaard via onderzoek, vaartochten en andere meetactiviteiten. SeaDataNet wordt gecoördineerd door de Nationale Oceanografische Data Centra uit 35 landen, gelegen rond de Europese zeeën. Dit geschiedt via een EU Research Infrastructures I3 project, dat in het FP6 programma is toegekend en loopt sinds begin 2006. Het richt zich op het onderling verbinden van de datacentra om integraal online toegang te bieden tot een veelomvattende verzameling van multidisciplinaire *in situ* en remote sensing mariene data, metadata en producten.

VLIZ bouwt mee aan de SeaDataNet infrastructuur door het aanleveren van informatie en metadata met betrekking tot de onderzoeksactiviteiten van de Vlaamse mariene wetenschappers en daaruit voortkomende mariene datasets die op het VLIZ worden beheerd.

Recente activiteiten en producten:

- FP7 project Seadatanet 2 in voorbereiding.
- VLIZ speelt centrale rol m.b.t. biodiversiteitsdata.

Scheldemonitor, fase 3

Looptijd: december 2007-november 2010

Financiering: Vlaamse overheid; mobiliteit en openbare werken, Maritieme Toegang

Contactpersoon VLIZ: Klaas Deneudt

Het doel van de derde fase van het ScheldeMonitor project is de verdere uitbouw van het systeem als overkoepelend Vlaams-Nederlandse portaalsite. Opzet bij deze uitbreiding is:

- koppelen van diverse bestaande Vlaamse en Nederlandse informatiesystemen tot één groot en overzichtelijk geheel waarin de gebruiker alle mogelijke informatie over de Schelde kan terugvinden;
- uitbreiden van het type van data dat men kan traceren zodat ook gevalideerde meetgegevens beschikbaar gemaakt worden.

VLIZ bouwt een portaalsite waarlangs meetgegevens, GIS kaarten en grafieken en andere dataproducten zijn terug te vinden.

Projectwebsite: www.scheldemonitor.be

Recente activiteiten en producten:

- Binnen het Scheldemonitor project werd op 03/09/2010 een eerste officiële versie van het ScheldeMonitor dataportaal gelanceerd op www.scheldemonitor.org/data.php;
- Er wordt een offerteaanvraag verwacht vanuit de Vlaams Nederlandse Scheldecommissie voor een vervolgprijs vanaf december 2010.

THESEUS - Innovative technologies for safer European coasts in a changing climate

Looptijd: 01.12.2009 - 30.11.2013

Financiering: EU-FP7

Contactpersoon VLIZ: Simon Claus

THESEUS is het grootste geïntegreerde project (EUR 6.530.000) van de EU met 31 partnerinstituten (voor België KULeuven en VLIZ). Het project zal gedurende de volgende vier jaar een systematische aanpak ontwikkelen voor het bepalen van een kust met verlaagde risico's voor de mens en een gezond kusthabitat, met het oog op veranderende klimaatscondities. Acht studiesites, waaronder het Schelde-estuarium worden onderzocht binnen dit project. De meeste projectpartners zijn kustingenieurs en kustecologen.

VLIZ is leider van het werkpakket rond communicatie en verspreiding van informatie naar het grote publiek en ontwikkelt en onderhoudt de projectwebsite.

Projectwebsite: <http://www.theseusproject.eu>

Recente activiteiten en producten: lancering projectwebsite; van 2-4 juni wordt aan de KULeuven de algemene projectvergadering gehouden (100-tal personen) met ondermeer een excursie en diner op een boot in het Schelde-estuarium; naar aanleiding van deze gebeurtenis werd een persmoment voorzien. Publicatie project flyer. Press release in kader van Theseus project.

Uitwerken van een evaluatiemethodiek voor evaluaties op basis van de geïntegreerde systeemmonitoring van het Schelde-estuarium

Looptijd: april 2010 - november 2010

Financiering: Vlaams-Nederlandse ScheldeCommissie; DELTARES

Contactpersoon: Klaas Deneudt

Website:

Vlaams-Nederlandse ScheldeCommissie; DELTARES

Recente activiteiten en producten:

- Belangrijke bijdrage in rapport, communicatie en ondersteuning binnen het project;
- Finale versie eindrapport verwacht begin november

WESTBANKS – Understanding benthic, pelagic and air-borne ecosystem interactions in shallow coastal seas

Looptijd: december 2006 - Januari 2011

Financiering: Federaal Wetenschapsbeleid

Contactpersoon: Annelies Goffin

Website: <http://www.vliz.be/projects/westbanks>

Interacties tussen het benthische en pelagische ecosysteem in ondiepe kustzones en de effecten op de avifauna.

Het studiegebied is een stuk van het Belgisch Continentaal Plat: Westelijke Kustbanken (cfr Westbanks). Opvolger van het Trophos-project.

Recente activiteiten en producten:

Westbanks Symposium maart 2011: The North Sea, field lab for marine protection.

- Website online: <http://www.vliz.be/projects/westbanks/symposium>
- Flyer klaar
- Meeste sprekers reeds uitgenodigd

WoRMS - World Register of Marine Species

Looptijd: onbepaald

Financiering: inter, DFO Canada, CoML Synthesis, EU FP7 (via 4D4Life)

Contactpersoon: Ward Appeltans, Bart Vanhoorne

Website: <http://www.marinespecies.org>

Wereldlijst van Mariene Soorten. WoRMS bevat soortnamen, synoniemen en niet-wetenschappelijke namen, en extra informatie zoals gerelateerde literatuur.

Recente activiteiten en producten:

- Sinds 25 juni 2010 zijn er 45.000 taxa toegevoegd waarvan 21.000 geldige soorten en 17.000 taxa zijn upgedated, waarvan 8.000 soorten. Nieuwe wereldlijsten zijn onder meer: Foraminifera, Holothuroidea, Echinoidea, Garnalen, Octocorallia, Monogenea, Bivalvia, ...
- Op 17 september hebben we de kaap van 200.000 geldige soorten overschreden.
- WoRMS is één van de hoogste punten van het 10-jarige Census of Marine Life (CoML). De viering van CoML vindt plaats in Londen (4-6 oktober).
- Een nieuwe en krachtiger naam validatie tool is ontwikkeld en online. Met deze tool kan je soortenlijsten valideren, incl spellingscontrole.
- WoRMS heeft nu actionable Life Science Identifiers (LSID's), de output is een combinatie van Darwin en Dublin Core RDF. Dit is belangrijk als je data wil uitwisselen met andere systemen.
- 2 nieuwe websites zijn gelanceerd: Littoral myriapods website (www.marinespecies.org/myriapoda) en World Echinoidea Database (www.marinespecies.org/echinoidea).

2. LOPENDE EN STARTENDE PROJECTEN – INTERNE FINANCIERING

Beagle-wedstrijd

Looptijd: 01.09.2009 – 30.04.2010

Partners: EWI actieplan wetenschapscommunicatie, Canvas, DAB Vloot, VLIZ

Contactpersoon VLIZ: Jan Seys

Eind augustus 2009 vertrok vanuit Plymouth de klipper "Stad Amsterdam" voor een remake van de wereldreis van Charles Darwin met de Beagle. In het kielzog van dit project getrokken door de VPRO, organiseert CANVAS een scholenwedstrijd waarbij jongeren worden uitgedaagd om aan de hand van een filmpje te evoceren hoe zij denken dat de wereld er zal uitzien in 3009.

VLIZ is – samen met Klasse, de KULeuven, het VIB en de KVAW – partner in dit project.

Projectwebsite: www.canvas.be/beaglewedstrijd

Recente activiteiten en producten: VLIZ hielp de inzendingen mee jureren en organiseerde i.s.m. DAB Vloot begeleide 1-dag expedities aan boord van de Zeeleeuw, voor de bijna-winnaars.

Het Belgica Genootschap

Contactpersoon: Leen Vandepitte

Website: <http://www.belgica-geenootschap.be>

Van de eerste expeditie naar de Polen tot de wedergeboorte van de Belgica. Website met documenten, krantenknipsels en foto's over de Belgica van vroeger en nu.

Recente activiteiten en producten:

Ontwikkeling nieuwe website. Een deel van de informatie van de vorige website werd overgenomen, maar er werden ook een aantal nieuwe elementen toegevoegd. Zo is er nu beeldmateriaal beschikbaar (met beschrijving) uit de Belgica-rapporten van de 1897-1899 expeditie naar de Zuidpool (in samenwerking met het Wetenschappen-project) en werd ook een interactieve kaart beschikbaar gemaakt van alle plaatsen die op deze expeditie werden aangedaan.

De kaart geeft telkens de correcte plaatsnaam en beknopte informatie over het verhaal achter de plaatsnaam. Er werd op de nieuwe site ook een nieuwspagina voorzien.

BeRMS – Belgisch Register van Mariene Soorten

Looptijd: onbepaald, gestart eind 2009 (officiële lancering lijst juni 2010)

Financiering: VLIZ

Contactpersoon: Leen Vandepitte

Website: <http://www.marinespecies.org/berms>

Recente activiteiten en producten:

(1) VLIZ Special Publication 46, waarin de volledige soortenlijst voor het Belgisch deel van de Noordzee werd opgenomen. Opgesteld in Engels, zowel digitaal als in papier formaat beschikbaar. Document weerspiegelt de situatie zoals gekend in september 2010.

(2) lancering van BeRMS website. De BeRMS lijst kan digitaal geraadpleegd worden via een deelwebsite van het World Register of Marine Species. Deze digitale lijst kan op elk moment aangevuld/verbeterd worden en zal - op termijn - de meest actuele informatie omtrent Belgische mariene soorten bevatten.

EurOBIS - European Ocean Biogeographic Information System

Looptijd:

Contactpersoon: Ward Appeltans, Bart Vanhoorne

Website: <http://www.marbef.org/data/eurobis>

Europees Biogeografisch Informatiesysteem.

Recente activiteiten en producten:

Manuscript over content & gap analyse van EurOBIS ingediend bij Hydrobiologia (september).

Volledige referentie:

Leen Vandepitte, Francisco Hernandez, Simon Claus, Bart Vanhoorne, Nathalie De Hauwere, Klaas Deneudt, Ward Appeltans and Jan Mees (submitted). Analysing the content of the European Ocean Biogeographic Information System (EurOBIS): available data, limitations, prospects and a look at the future. Hydrobiologia.

HIFIDATA – Een eeuw zeevisserij in België

Looptijd: doorlopend. Gestart eind 2008

Financiering: VLIZ

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescrauwaet

Verzamelen, archiveren, beschrijven, op kwaliteit controleren, integreren en ter beschikking stellen van data en informatie met betrekking tot de geschiedenis van de zeevisserij in België: tijdreeksen over de aanvoer (kg) en besomming (BEF, EUR) van de Belgische zeevisserij in Belgische en in buitenlandse havens, gegevens over de vloot, inspanning en opbrengst van de vloot, context (wetgeving, markante feiten, technologie en vistuig,...). Foto's, beelden en filmfragmenten vullen deze context verder aan. De temporele relatie wordt aangegeven in een interactieve online tijdslijn.

Planning, coördinatie en uitvoering (databeheer, publicaties). VLIZ ondersteunt en coördineert ook de expertengroep 'Historiek van de Belgische Zeevisserij'. Via deze expertengroep wordt een breder forum aangereikt om de geschiedenis in kaart te brengen (archeologie, geschiedenis, cultuur,...).

Projectwebsite: http://www.vliz.be/NL/Cijfers%20Beleid/Cijfers_Beleid_Belgische_Zeevisserij
(NL en ENG)

Recente activiteiten en producten:

- digitiseren en integreren van QC gedetailleerde maandelijkse aanvoerstatistieken voor alle soorten, naar visgrond, voor periode 1951-1967, en bijkomende aanvoergegevens opgesplitst naar lengteklasse, voor de 7 belangrijkste commerciële soorten van de Belgische zeevisserij.
- digitiseren en integreren van CC gegevens 'vloot' en inspanning van de vloot uit NIS landbouwstatistieken
- Uitbrengen van twee a1 publicaties
- Bezoek aan sleutel-instituten mbt data en informatie over de historiek van de Belgische zeevisserij (Visserijmuseum Oostduinkerke, Heemkundige kring De Plate, VIOE,..) voor de uitbouw van het netwerk en het vervolledigen van de collecties in de zeebibliotheek

Historiek zeewetenschappen – De Belgische zeewetenschappen vroeger en nu

Looptijd: onbepakt, gestart eind 2009

Partners: initiatief VLIZ, diverse experts

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescauwat

Levensloop en werk van wetenschappers en markante figuren voor het zeewetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen en in België beschrijven en ter beschikking stellen. De eerste mariene onderzoeksinitiatieven en -stations aan onze kust beschrijven en het wetenschappelijke belang ervan op (inter)nationaal niveau illustreren.

Rol van het VLIZ: coördinatie en uitvoering.

Projectwebsite: http://www.vliz.be/NL/Cijfers_Beleid

Gededeerde pagina's op www.vliz.be onder cijfers en beleid, producten en projecten: Belgische zeewetenschappen vroeger en nu en zie ook www.wetenschappen.be

Recente activiteiten en producten:

- document (draft) ter beschrijving van het eerste mariene station (P.J. Van Beneden) in Oostende: ligging, periode, onderzoeksactiviteiten, deelname van Belgische en buitenlandse wetenschappers; contacten met Stazione Zoologica Anton Dohrn in Napels.
- gevelplaat hulde aan P.J. Van Beneden en eerste onderzoeksstation
- persberichten en nota's in internationale context
- voordracht op Ledendag VLIZ (juni 2010)
- vertelavond met oa Stefan Kerger en Jan Seys over historiek zeewetenschappen in kantine vismijn (Oosteroever-initiatief)
- publicaties in Earthzine en in Flanders Today

Leraren op zee

Looptijd: 01.09.2010 – 30.06.2011

Partners: EWI actieplan wetenschapscommunicatie, DAB Vloot, VLIZ

Contactpersoon VLIZ: Evy Copejans

Mogelijkheid voor leraars wetenschappen van het secundair onderwijs om mee te varen tijdens een monitoringstocht op de zeeleeuw. Aan boord worden educatieve producten getoond en uitgevoerd.

Recente activiteiten en producten: Startschot werd gegeven tijdens de educatieve vaart met het bestuur van de Vereniging leraars Wetenschappen (23.08.2010).

MIDAS – Marine Information and Data Acquisition System

Looptijd:

Financiering:

Contactpersoon: Francisco Hernandez

Website: <http://www.vliz.be/vmdcdata/midas>

Mariene informatie- en data-acquisitiesysteem voor de cruises van het onderzoeksschip 'De Zeeleeuw' : CTD en underway data.

Recente activiteiten en producten:

Nieuwe kaartmodule op de website en aanpassing synchronisatiemechanisme met de Zeeleeuw.

Niet inheemse soorten van het Belgisch deel van de Noordzee en aanpalende estuaria ('VLIZ Alien species Consortium')

Looptijd: doorlopend. Gestart 2006-2007

Financiering: VLIZ. Samenwerking Datacentrum, Cijfers&Beleid, Communicatie

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescrauwaet, coördinatie Leen Vandepitte

Op basis van literatuur en expertenkennis (VLIZ Alien species Consortium) worden de niet-inheemse soorten in het studiegebied geïdentificeerd en voorzien van een beschrijving (taxonomie, verspreiding, oorspronkelijke distributie en migratie naar studiegebied, ecologie...). De informatie wordt gebundeld in een fiche, incl. referentielijst met digitaal beschikbare full-text bronnen. De fiches worden samen met achtergrondinformatie (WoRMS) online ter beschikking gesteld.

Planning, coördinatie en uitvoering: literatuurscreening, opmaak en inhoud van de fiches, coördinatie en communicatie met de expertengroep.

Projectwebsite: http://www.vliz.be/NL/Cijfers%20Beleid/Niet_inheemse

Recente activiteiten en producten:

Online plaatsen van 2 nieuwe fiches (Geel vogelkopmosdiertje en Berenvachtpoliep).

OMA – Open Marien Archief

Looptijd: onbeperkt, gestart in 2006

Financiering: OMA

Contactpersoon: Heike Lust

Website: http://www.vliz.be/NL/Zeebibliotheek/Bib_OMA

Via OMA wordt de wetenschappelijke output van de Vlaamse mariene wetenschappers 'full-text' beschikbaar gemaakt via de VLIZ-website, met als doel de zichtbaarheid, de verspreiding en het gebruik van de Vlaams/Belgische mariene onderzoeksresultaten maximaal te bevorderen.

Het VLIZ beschrijft de documenten in de IMIS-databank, archiveert de digitale bestanden op de VLIZ-server en zorgt voor een permanente beschikbaarheid van de publicaties op het web, via de OMA-interface.

Recente activiteiten en producten:

255 nieuwe records sinds 25/06/2010

Ondersteuning van het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer

Looptijd: doorlopend – deel van de kerntaken van het VLIZ

Financieringskanaal: interne projecten, VLIZ; subsidietoelage van de Provincie West-Vlaanderen

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescrauwaet

Het CDK is het forum voor geïntegreerd kustzonebeheer in België

De ondersteuning van het Coördinatiepunt gebeurt op verschillende vlakken:

- partner van het CDK, zetelt in de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur en het Bestuurlijk Overleg;
- ondersteuning bij de invulling van de 'Kustbarometer' (indicatoren voor de kustzone) en de daaraan gekoppelde website;
- deel uitmaken van de redactieraad van de publicatie het 'Kustkompas'.
- actieve rol bij de invulling van de Kustatlas (inhoud, website hosting), voorzitter van de werkgroep opgericht voor de actualisatie van de digitale Kustatlas;
- deel van de werkgroep 'Ruimtelijke Planning op Zee' / Marine Spatial Planning'.

Verder is er een algemene ondersteuning met data- en informatieverstrekking, en communicatie (bv. 'Grote Rede indicatorenrubriek').

Recente activiteiten en producten:

- sinds 2010: voorzitter van de werkgroep 'Actualisatie van de digitale Kustatlas';
- sinds 2010: deelname in de werkgroep 'Marine Spatial Planning'; voorbereidende nota om de doelstellingen van MSP terug op de politieke agenda te brengen in België/Vlaanderen
- midden 2010: actualisatie van de inhoud van de indicatoren van de Kustbarometer, koppelen van de indicatoren aan de digitale Kustatlas.

PAM – Bruinvissenmonitoring via Passieve Akoestische Monitoring

Looptijd: doorlopend. Gestart 2006, heropgestart 2010

Financieringskanaal: interne projecten, VLIZ

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescauwat

Ondersteuning van het INBO bij de maandelijkse vogeltellingen langs routes vanop het onderzoeksplatform de R/V Zeeleeuw. Naast de vogeltellingen (ESAS methode) worden door INBO ook waarnemingen van zeezoogdieren systematisch opgevolgd.

Passieve akoestische detectie (kabel hydrofoon achter het schip) wordt aangewend om de kansen op detectie van cetacea te verhogen, een inschatting te maken van aandeel 'gemiste' waarnemingen, en op deze manier een bijdrage te leveren tot een verbetering van de huidige schattingen van de populatie-aantallen op het Belgisch deel van de Noordzee. Praktische ondersteuning vanuit dept. Onderzoeksinfrastructuur, coördinatie en uitvoering C&B.

Recente activiteiten en producten:

Na periode van technische problemen, wordt de PAM sinds dit voorjaar terug ingezet (maart; mei). Maandelijkse ondersteuning is voorzien tijdens de piekperiode (december-maart), buiten deze periode 2 of 3-maandelijks. Surveys uitgevoerd in september en oktober 2010.

Spuikom website

Looptijd:

Financiering:

Contactpersoon: Francisco Hernandez

Website: <http://www.vliz.be/spuikom>

Activiteiten en monitoring (o.a. waterkwaliteit) in en rond de spuikom te Oostende.

Recente activiteiten en producten:

Extra online kwaliteitscontrolefilters ingebouwd.

Studie van het Zeewetenschappelijk landschap in Vlaanderen/België

Looptijd: doorlopend. Gestart in 2008.

Financieringskanaal: interne projecten, VLIZ

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescauwat

Één van de kerntaken van het VLIZ is het continu in kaart brengen van het zeewetenschappelijk landschap in Vlaanderen/België. Dit gebeurt o.a. via het Integrated Marine information System IMIS, via bevraging (aanvullen en actualiseren van IMIS) en gerichte bevraging ivm de geldstromen naar het zeewetenschappelijk onderzoek.

Recente activiteiten en producten: een volledige actualisatie werd afgerond eind 2009.

Tellingen van aangespoelde vogels langs de Belgische kust

Looptijd: sinds 2008

Contactpersoon: Leen Vandepitte

Website: <http://www.vliz.be/vogelslachtoffers>

Resultaten van de jaarlijkse tellingen van aangespoelde vogels, waarbij men zelf met het cijfermateriaal aan de slag kan om grafieken te genereren.

Recente activiteiten en producten:

Cijfers van de wintertellingen 2009-2010 werden toegevoegd en zijn nu ook online te raadplegen.

VLIZ Monitoring

Looptijd: sinds augustus 2002

Partners: VLIZ, DAB Vloot en diverse onderzoeksgroepen

Contactpersoon VLIZ: Andre Cattrijsse

Opstellen van een langetermijnreeks van omgevingsvariabelen met maandelijkse frequentie. Het VLIZ verzamelt op 9 stations voor onze kust metadata die vrij ter beschikking worden gesteld aan elke geïnteresseerde.

VLIZ neemt de stalen en voert de metingen uit terwijl de analyses van de stalen gebeuren i.s.m. UGent en VMM.

Projectwebsite: <http://www.vliz.be/monitoring/>

Recente activiteiten en producten: campagnes 2010 met de Zeeleeuw: 14 april 2010. De resultaten 2009 zijn beschikbaar.

Wegens onderhoud van de 'Zeeleeuw' geen staalnames in jan-maart, april en mei uitgevoerd. Alle VLIZ monitoring tochten dit jaar in combinatie met monitoring Kaderrichtlijn Water, een onderzoeksproject UGent MarBiol en vanaf augustus met leerkrachten wetenschappen aan boord.

Wetenschappen

Looptijd: onbeperkt, gestart on 2008

Financiering: Startbudget: Provincie West-Vlaanderen, VLIZ; Huidige financiering: VLIZ

Contactpersoon: Heidi Debergh

Website: <http://www.wetenschappen.be>

Vier eeuwen kustonderzoek in beeld: historische illustraties, foto's, kaarten en plannen van de eigen mariene regio, en van belangrijke zeeonderzoekers van bij ons. Alle items worden voorzien van de nodige duiding (titel, bron,...) en korte inhoudsbeschrijving.

Recente activiteiten en producten:

In september 2010 werden 876 nieuwe beelden opgeladen. Daarvan zijn 136 illustraties afkomstig uit de rapporten van de Belgica-expedities. De overige 740 beelden werden gescand uit werken van Gustave Gilson en Pierre-Joseph Van Beneden.

ZEECIJFERS – Wetenschappelijk onderbouwde cijfers over Kust & Zee

Looptijd: doorlopend. Gestart 2007

Financieringskanaal: interne projecten, VLIZ

Contactpersoon VLIZ: Ann-Katrien Lescauwat

Selecteren en verzamelen, beschrijven en digitaal ter beschikking stellen van beleidsrelevante en wetenschappelijk onderbouwde cijfers uit bronmateriaal (vooral wetenschappelijke documenten). De eindgebruiker zoekt op trefwoorden in het zoekscherm, of op basis van een keuzemenu van (sub)rubrieken. Elk cijfer wordt kort omschreven (max. 1 korte zin) met een verwijzing (link) naar auteur of bron, en digitaal brondocument (IMIS).

Planning, onderbouwing en uitvoering: screenen van documenten, databank, online applicatie.

Projectwebsite: http://www.vliz.be/cijfers_beleid/zeecijfers/index.php (NL en ENG)

Recente activiteiten en producten: Subrubriek 'Schelde' uitgebouwd en aangevuld met gegevens uit project indicatoren voor het Schelde-estuarium:

http://www.vliz.be/cijfers_beleid/zeecijfers/main.php?id=1&sid=13&ssid=24

3. LOPENDE SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN

Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek, Eenheid Dier-Visserij (ILVO Visserij)

Startdatum: 30/6/2006

Onderwerp: Monitoringgegevens en visserijbiologische data - Vulgarisering van onderzoeksresultaten, ontwikkeling en beheer van databanken voor monitoringsgegevens en visserijbiologische data met betrekking tot de Zuidelijke Bocht van de Noordzee en voor literatuurgegevens

Recente activiteiten: aanmaak verschillende MS-Access databanken voor intern gebruik door verschillende afdelingen binnen ILVO-Visserij.

Analyse centrale databank voor gegevens biologische, chemische monitoring, stock assessments en technisch visserijonderzoek.

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO)

Startdatum: 15/1/2007

Onderwerp: informatie-uitwisseling en databeheer marien en kustgebonden onderzoek - Ontwikkeling en beheer van databanken en literatuur en de verspreiding van kennis. Databanken die betrekking hebben op de kustgebonden, tijgebonden en mariene ecosystemen.

Recente activiteiten:

Verdere inventarisatie e.a.

IODE

Startdatum:

Onderwerp:

Recente activiteiten:

Deelname "meeting of the IODE Steering Group for the IODE Ocean Dataportal" (20-22 september 2010)

KULeuven-Doel

Startdatum: maart 2009 - mei 2010

Onderwerp: vismonitoring kerncentrale Doel

Recente activiteiten:

Database uitgewerkt voor langetermijn (sinds 1991) vismonitoring aan de kerncentrale van Doel. Dit gebeurde in samenspraak met VLIZ, KUL en INBO.

Royal Academies for Science and Arts in Belgium

Universiteit Gent, Prof. Dr. JP Henriët - RCMG

Onderwerp: Opstellen en onderhouden van een website mariene & maritieme opleidingen NO-Atlantische regio (www.oceanschool.eu - lancering vanaf 08.10.2010)

Contactpersoon VLIZ: [Evy Copejans](#)

Université Libre de Bruxelles, Prof. Dr. F. Dahdouh-Guebas

Startdatum: 22/10/2008

Onderwerp: mangroves - ontwikkeling en beheer van databanken voor biodiversiteit van mangroven

Recente activiteiten:

- werken aan mangrovedatabank en -website, werken met GEO-server voor het weergeven van distributies, aanleveren kaartje en tekst voor publicatie (in press)
- Opvolgen van invoer van herbarium specimen informatie en fotomateriaal door twee stage studenten van de ULB. De data worden toegeleverd door een 20-tal instituten wereldwijd.

Universiteit Gent, Vakgroep Biologie, Prof. Dr M. Vincx - Afdeling Mariene Biologie

Startdatum: 1/1/2003

Onderwerp: meiobenthos/macrobenthos/hyperbenthos/epibenthos - Ontwikkeling en beheer van databanken voor biodiversiteit

Recente activiteiten: ondersteuning bij organisatie van het internationale Meiofaunacongres (juli 2010, Gent): abstractenboek.

Universiteit Gent, Prof. Dr. P Sorgeloos – Lab. Aquacultuur & ARC

Onderwerp: Opstellen van een website aquacultuur in Vlaanderen in opdracht van het informele netwerk Aquacultuurplatform Vlaanderen. Deze zal verder ingevuld en onderhouden worden door Nancy Nevejans (ARC)

Contactpersoon VLIZ: Nancy Fockedeey